

МОНГОЛ УЛС БА БНСУ-ЫН ГАДААД БОДЛОГЫН ШИЙДВЭР ГАРГАХ ҮЙЛ ЯВЦ: ХАРЬЦУУЛСАН ҮНДСЭН ХУУЛИЙН ЗОХИЦУУЛАЛТ

Т. Заяа

Хүмүүнлэгийн Их Сургууль,
Олон улсын харилцаа, нийгэм судлалын тэнхимийн багш

Хураангуй

Энэхүү өгүүллийн гол зорилго нь Монгол Улс болон БНСУ-ын гадаад бодлогын асуудлыг зохицуулсан тус тусын Үндсэн хуулийн зохицуулалтыг харьцуулан судлахад оршино. Ийнхүү харьцуулахдаа хоёр улсын эртний түүх, соёл, уламжлал, газар зүйн, геополитикийн байршил, засаглалын хэлбэр, гадаад бодлогын зорилт, түүний чиглэл, гадаад бодлогыг тодорхойлох, хэрэгжүүлэх субъектуудын хоорондын ялгаа, ижил төсөөтэй зүйл, үүний учир шалтгааныг тухайлан авч үзсэн болно.

Түлхүүр үг: Үндсэн хууль, дотоод бодлого, гадаад бодлого, шийдвэр гаргалт, засаглал

Удиртгал

Монгол Улс, БНСУ-ын хувьд урт удаан түүхэн харилцаатай бөгөөд МЭ 400 онд Нирун, Гурё улсууд анх дипломат харилцаа тогтоосноор хоёр улсын харилцааны эхлэл тавигдсан гэж үздэг.

Монгол, Солонгосын харилцаа нь эдгээр хоёр үндэстэн арьс өнгө, хэл, түүх, соёл, бөө мөргөл, шашны нийтлэг угсаа гарвалаар холбогддог гэсэн нийтлэг үзэл дээр үндэслэгддэг. XIII-XIV зууны үед Гурё гүрэн Их Монгол Улсад алба барьж, хоёр улс ойр дотны харилцаатай байсан¹. Солонгосын түүхэнд 31 дэх хаан болох

¹ “Монгол, Солонгосын түүх болон Зүүн Хойд Азийн хамтын ажиллагаа” ОУЭШХ-ын үеэр Элчин сайд Жон Жэ Намын илтгэл (2019.07.05); http://overseas.mofa.go.kr/mn-mn/brd/m_297/view.do?seq=761265

Гоу Мин 19 насандаа Монгол нутгаас хатнаа сонгож байсан зэрэг түүхэн олон баримт байдаг. Хоёр улс найрамдлын гэрээ байгуулж, хоёр талын худалдааг дэмжиж байсан түүх ч бий. Мөн Солонгос хүн төрөхдөө нуруун дээрээ хөх толботой төрдөг. Гурё, Жусоны гэрлэх заншилд Монголын нөлөө ихээр үлдсэн зэрэг нь хоёр улс түүх, соёлын нягт холбоотой байсныг гэрчилнэ.

Энэхүү хамтын ажиллагаа нь Манжийн үед, дараа нь Монголын түүхэн дэх коммунист засаглалын үед тасалдахад хүрсэн. Монгол Улс, БНСУ 1990 оны 3 дугаар сарын 26-нд дипломат харилцаа тогтоов. Энэ бол 31 жилийн тэртээ болсон Монголын ардчилсан хувьсгалын ач байлаа. Тэр үеэс хойш Монгол, Солонгосын хоёр талын харилцаа хоёр ард түмний ашиг сонирхлын тусын тулд эрчимтэй хөгжиж ирсэн.

Ялангуяа сүүлийн жилүүдэд Монгол Улс, Өмнөд Солонгостой харилцах харилцаа улам өргөжиж, цар хүрээний хувьд улам гүнзгийрч, одоо Монгол Улсын "гуравдагч хөрш" стратегийн шийдвэрлэх хэсэг болж байгаа. БНСУ-тай "найрсаг харилцаа хөгжүүлж, тэдгээрийн эдийн засгийн болон бусад бодит сонирхлыг Монголд бий болгон зохистой түвшинд хүргэх бодлого баримтлах"² нь МУ-ын төрийн гадаад бодлогын чухал чиглэлийн нэг байдаг.

Эдүгээ Монгол Улс, БНСУ-ын харилцаа "Иж бүрэн түншлэл"-ийн түвшинд улс төр, эдийн засаг, хэл, соёл, хүмүүнлэг, аялал жуулчлал, бизнес, хөрөнгө оруулалт зэрэг бүхий л салбарт өргөжин хөгжиж байна. 2020 онд хоёр улсын хооронд дипломат харилцаа тогтоосны 30 жилийн ойг өргөнөөр тэмдэглэн өнгөрүүлэв³.

Судалгааны арга зүйн хувьд харьцуулалтын аргыг ашигласан болно. Ингэхдээ түүх, соёл, газар зүй, геополитик, засаглалын хэлбэр зэргийг харгалзан үзсэн болно. Түүнчлэн хоёр улс нь адилхан ардчилсан дэглэмтэй улсууд бөгөөд БНСУ нь дарангуйллын дэглэмээс ангижирч, ардчилсан улс болсон байдаг бол Монгол Улс коммунист засаглалаас хөгжиж эхэлж буй ардчилалд шилжсэн байдаг.

Мөн геополитикийн хувьд хоёр улс Зүүн хойд азийн бүс нутагт харьяалагддаг. Монгол Улс ОХУ, БНХАУ гэсэн хоёр том цөмийн гүрэнтэй хөрш зэргэлдээ оршдог. Үүний зэрэгцээ БНСУ нь БНАСАУ-аас цөмийн аюул

² МУ-ын гадаад бодлогын үзэл баримтлал (2011) 14.2-р зүйл

³ МУ-ын ЗГ, БНСУ-ын ЗГ хоорондын хамтын ажиллагаа; <https://mof.gov.mn/article/entry/Korea>

заналхийлдэг бүс болох Солонгосын хойгт байрладаг зэрэг нь дээрх хоёр улсын гадаад бодлого, гадаад бодлогын шийдвэр гаргах механизмыг судлах үндэс болсон.

Монгол Улс, БНСУ-ын гадаад бодлого

Монгол Улс үндэсний ашиг сонирхол, аюулгүй байдал, геополитикийн байршил, бусад зайлшгүй шаардлагын улмаас “ОХУ, БНХАУ-тай найрсаг харилцаатай байх нь Монгол Улсын гадаад харилцааны бодлогын эн тэргүүний зорилт нь байдаг ба тэдгээр улстай бүхэлдээ тэнцвэртэй харилцаж, сайн хөршийн ёсоор өргөн хүрээтэй хамтын ажиллагаа хөгжүүлэх, чингэхдээ энэ хоёр улстай харилцаж ирсэн түүхэн уламжлал, эдийн засгийн хамтын ажиллагааны өвөрмөц онцлогийг харгалзах нь нэн чухал юм” хэмээн Гадаад бодлогын үзэл баримтлалдаа тодорхой зааж өгсөн байдаг⁴. Харин МУ-ын Үндсэн хуулийн 10-р зүйлд: “Монгол Улс олон улсын эрх зүйн нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн хэм хэмжээ, зарчмыг баримталж энхийг эрхэмлэсэн гадаад бодлого явуулна”, “Монгол Улс олон улсын гэрээгээр хүлээсэн үүргээ шударгаар сахин биелүүлнэ”, “Монгол Улсын олон улсын гэрээ нь соёрхон баталсан буюу нэгдэн орсон тухай хууль хүчин төгөлдөр болмогц дотоодын хууль тогтоомжийн нэгэн адил үйлчилнэ” хэмээн зааж өгсөн нь БНСУ-ын Үндсэн хуулийн дээр дурьдсан холбогдох зохицуулалттай нийцэж байна. БНСУ бол хуваагдмал үндэстэн бөгөөд БНСУ-ын Үндсэн хуулийн 4-р зүйлд “БНСУ нь нэгдэхийг эрэлхийлсэн, эрх чөлөө, ардчиллын зарчимд үндэслэсэн энхийн замаар нэгдэх бодлого боловсруулж, хэрэгжүүлнэ”⁵ хэмээн заасан байдаг ба ингэхдээ Үндсэн хууль болон олон улсын эрх зүйн нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн зарчим, хэм хэмжээг мөрдлөгө болгож, нэгдэн орсон олон улсын гэрээг БНСУ-ын дотоодын хууль тогтоомжийн нэгэн адил дагаж мөрдөх талаар заажээ⁶.

Үүнээс үзэхэд, БНСУ-ын хувьд БНАСАУ-тай нэгдэх асуудал нь гадаад бодлогынх нь нэн тэргүүний зорилго нь байдаг ба олон улсын яриа, хэлэлцээний тусламжтайгаар энх тайвнаар нэгдэхийг чухалчилдаг байна. Энэ нь тус улсын үндэсний ашиг сонирхлын нэг хэсэг байдаг ба Үндсэн хуулиараа энэ тухай тодорхойлоод зогсохгүй түүнийг ямар субъект хэрэгжүүлэхийг мөн зааж өгчээ.

Үндсэн хууль болон төрийн дотоод, гадаад бодлого

⁴ Монгол Улсын гадаад бодлогын үзэл баримтлал (2011)

⁵ Constitution of the Republic of Korea (1987) Art.4

⁶ Constitution of the Republic of Korea (1987) Art.6

Үндсэн хууль бол аливаа улсын дотоод дахь нийгмийн харилцааг зохицуулсан суурь хууль байхаас гадна бүрэн эрхт, тусгаар тогтносон улсын бэлгэ тэмдэг нь юм. Тус хуулиар тухайн улсын төрийн байгууламж, засаглалын хэлбэр, төрийн эрх мэдлийн хувиарлалт, төрийн байгууллага, түүний засаглалын эрх зүйн үндсийг бүрдүүлдэг.

Үндсэн хууль нь улс орон бүрийн төрийн бодлогын хамгийн дээд эрх зүйн илэрхийлэл бөгөөд гадаад бодлого нь төрийн дотоод бодлогын үргэлжлэл нь байдаг. Аливаа гадаад бодлогын үзэл баримтлал, зарчим нь Үндсэн хуулиас улбаалан гардаг. Тухайлбал, төрийн дотоод, гадаад бодлогын үндсийг ямар албан тушаалтан, хэрхэн тодорхойлох, хэрэгжүүлэх, ингэхдээ ямар эрх эдлэж, үүрэг хүлээдэг тухай Үндсэн хуулиудад зааж өгөх нь элбэг. БНСУ, Монгол Улсын хувьд ч адил юм. Монгол Улсын Үндсэн хуулийн 25.2-т УИХ нь “төрийн дотоод, гадаад бодлогын үндсийг тодорхойлох”⁷ бүрэн эрхтэй хэмээн заажээ.

Төрийн бодлого нь үндсэндээ дотоодын хууль тогтоомж, үндэсний хэмжээнд мөрдөгдөж буй дотоодын хууль тогтоомжоор зохицуулагддаг дотоод үйл явцыг хамардаг бол гадаад бодлого нь олон улсын эрх зүйгээр зохицуулагддаг олон улсын болон гадаад үйл явцтай холбоотой байдаг. Гэхдээ дотоод, гадаад бодлогын хувьд бие биенээсээ хамааралтай тул ямарваа зааг ялгааг гаргах боломжгүй юм. Аливаа улсын гадаад бодлого нь үндсэндээ дотоод бодлогоос хамаардаг.

Үндсэн хуулиар дотоод, гадаад бодлогыг тодорхойлох, хэрэгжүүлэх эрх бүхий субъект, байгууллагуудын бүрэн эрхийг баталгаажуулж өгдөг. Үүнд тухайн улсын төрийн тогтолцоо чухал ач холбогдолтой. Жишээлбэл, АНУ нь Үндсэн хуулийн ерөнхийлөгчийн засаглалтай бөгөөд Ерөнхийлөгч нь гадаад бодлогын шийдвэрийг эцэслэн гаргадаг. Үндэсний аюулгүй байдлын зөвлөл нь гадаад бодлогын шийдвэр гаргахад мөн чухал үүрэг гүйцэтгэдэг⁸. Харин ОХУ-д - Ерөнхийлөгч⁹, Хятадад - Коммунист нам¹⁰ гэх мэт.

Монгол Улсын хувьд УИХ бол төрийн эрх барих дээд, хууль тогтоох байгууллага бөгөөд (МУ-ын үндлэн хууль, 1992) энэ утгаараа гадаад бодлогыг

⁷ Монгол Улсын Үндсэн хууль (1992) 25.2-зүйл.

⁸ US Constitution (1787). Article 2. Section 2

⁹ Конституция РФ (1993). Статья 80.3, 80

¹⁰ Constitution of People's Republic of China (1982). Preamble

тодорхойлогч субъект нь бөгөөд БНСУ-ын ерөнхийлөгчийн засаглалтай учир тэрээр дотоод, гадаад бодлогыг тодорхойлдог байна¹¹.

Монгол Улсын Үндсэн хууль ба гадаад бодлого

Монгол Улсын 1992 оны Үндсэн хууль нь Монгол Улсад шашин шүтэх, эс шүтэх, үг хэлэх эрх чөлөө, хөдлөх, үл хөдлөх хөрөнгө шударгаар олж авах, төрийн байгууллага, албан тушаалтанд өргөдөл, гомдлоо гаргаж шийдвэрлүүлэх, сонгох, сонгогдох гэх мэт эрх чөлөөг баталгаажуулж, төлөөллийн ардчиллыг тогтоожээ.

Хэвлэлийн эрх чөлөө, салшгүй эрх, аялах эрх чөлөө болон бусад эрхийн хувьд Барууны үндсэн хуулиудтай ижил төстэй зүйл олон.

Монгол Улсын Үндсэн хуулийн дагуу Монгол улс бол парламентын засаглалтай улс бөгөөд "Улсын Их Хурал" нэртэй парламент бол төрийн эрх барих дээд байгууллага мөн (20-р зүйл).

Монгол Улсын Үндсэн хуулийн дагуу гадаад бодлогын шийдвэрийг Монгол Улсад хэрхэн гаргадаг вэ? (Үндсэн хууль дахь зохицуулалт)

Монгол Улсад Улсын дотоод, гадаад бодлогын үндэсийг *Улсын Их Хурал* (парламент) тодорхойлдог (25.2-р зүйл). Ийнхүү Монголын парламент Монгол Улсын Гадаад бодлогын үзэл баримтлал, 2011 оны Монгол Улсын Үндэсний аюулгүй байдлын тухай хоёр чухал баримт бичгийг баталсан байдаг.

Монгол Улсын гадаад бодлогыг хэрэгжүүлэгч байгууллага нь Монгол Улсын *Ерөнхийлөгч, засгийн газар* юм. Ерөнхийлөгч *Үндэсний аюулгүй байдлын зөвлөлийг* даргална (33.10-р зүйл). Үндэсний аюулгүй байдлын зөвлөл нь гадаад бодлогын асуудлаар Ерөнхийлөгчийн зөвлөх байгууллага юм. Монгол Улсын Засгийн газар төрийн гадаад бодлогыг хэрэгжүүлнэ (38.8-р зүйл).

Гадаад бодлогын асуудлаарх *парламентын* бүрэн эрх (Үндсэн хуулийн 25-р зүйл):

- улсын хил тогтоох (25.9-р зүйл) ;

- Монгол Улсын үндэсний аюулгүй байдлын зөвлөлийн бүтэц, бүрэлдэхүүн, бүрэн эрхийг тогтоох (25.10-р зүйл);

¹¹ Constitution of the Republic of Korea (1987). Art. 66-67, 72-73

- Засгийн газрын өргөн мэдүүлснээр Монгол Улсын олон улсын гэрээг соёрхон батлах, цуцлах, гадаад улстай дипломат харилцаа тогтоох, цуцлах (25.15-р зүйл);

- 25-р зүйлийн 2, 3 дахь хэсэгт заасан онцгой нөхцөлд улсын нийт нутаг дэвсгэрт буюу зарим хэсэгт нь онц болон дайны байдал зарлах, эсхүл энэ тухай гаргасан Ерөнхийлөгчийн зарлигийг батлах, хүчингүй болгох (25.18-р зүйл).

Дээр дурдсанчлан Монгол Улсын *Ерөнхийлөгч* бол гадаад бодлогыг хэрэгжүүлдэг субъект юм. Түүнээс гадна түүнд гадаад бодлоготой холбоотой зарим эрх мэдэл байдаг. Жишээлбэл, “ерөнхийлөгч нь гадаад харилцаанд улсаа бүрэн эрхтэй төлөөлж, Улсын Их Хуралтай зөвшилцөн Монгол Улсын нэрийн өмнөөс олон улсын гэрээ байгуулах” (33.1.4-р зүйл), “Монгол Улсаас гадаад улсад суух бүрэн эрхт төлөөлөгчийн газрын тэргүүнийг Улсын Их Хуралтай зөвшилцөн томилох буюу эгүүлэн татах”, “Монгол Улсад суух гадаад улсын бүрэн эрхт төлөөлөгчийн газрын тэргүүний итгэмжлэх, эгүүлэн татах жуух бичгийг хүлээн авах” (33.1.5-6-р зүйл), “Ерөнхийлөгч Монгол Улсын зэвсэгт хүчний ерөнхий командлагч байна” (33.2-р зүйл) гэсэн Үндсэн хууль дахь зохицуулалтууд хамаарна.

Засгийн газар төрийн гадаад бодлогыг хэрэгжүүлнэ (38.8-р зүйл). Түүнчлэн Засгийн газар Монгол Улсын олон улсын гэрээг байгуулж, улмаар парламентаар соёрхон батлах, улмаар Засгийн газар хоорондын хэлэлцээр байгуулах, хүчингүй болгоход оролцдог олон улсын гэрээг байгуулж, хэрэгжүүлдэг (38.9-р зүйл).

Дүгнэж хэлэхэд Монгол Улсад гадаад бодлогын шийдвэр гаргах гол байгууллага нь парламент бөгөөд Ерөнхийлөгч нь зөвхөн бэлгэдлийн шинжтэй юм.

БНСУ ба гадаад бодлого (Үндсэн хууль дахь зохицуулалт)

БНСУ-ын Үндсэн хууль нь 1948 оны 7-р сарын 17-нд батлагдаж, 1987 оны 10-р сарын 29-нд шинэчлэгдсэн.

Доктор Чин-О Югийн боловсруулсан Өмнөд Солонгосын 1948 оны анхны Үндсэн хууль нь парламентын болон ерөнхийлөгчийн хосолсон засаглалын тогтолцоог бүрдүүлсэн. Энэ нь Ерөнхийлөгчид төрийн тэргүүний гүйцэтгэх үүрэг, Үндэсний Ассамблейгаас шууд сонгогдох, гүйцэтгэх эрх мэдлийг кабинеттайгаа

хуваалцах боломжийг олгосон¹². 1919 оны БНСУ-ын Түр засгийн газрын Үндсэн дүрэм (Constitutional Charter of the Provisional Government) нь 1948 оны Үндсэн хуулийн суурь нь болсон байдаг. Үндсэн хуулиндаа 10 удаа нэмэлт өөрчлөлт оруулсан байдаг.

БНСУ-ын Үндсэн хуульд оруулсан сүүлчийн нэмэлт өөрчлөлтийн дагуу Ерөнхийлөгчийн бүрэн эрхийг зарим талаар хязгаарласан. Тэрээр долоон жилийн хугацаатай дахин сонгогдох ямар ч боломжгүй болсон ба иймээс нэг танхимтай хууль тогтоох байгууллага, Засгийн газрын танхимын тогтолцоог бүрдүүлсэн юм¹³.

БНСУ-ын Ерөнхийлөгч нь төрийн гадаад бодлогод гол байр суурийг эзэлдэг. Үүнийг Үндсэн хуулийн зохицуулалтаас харж болно. Жишээлбэл, ерөнхийлөгч нь шаардлагатай гэж үзвэл дипломат ажиллагаа, үндэсний батлан хамгаалах, нэгдмэл байдал болон улс үндэстний хувь заяатай холбоотой бусад асуудлыг бүх нийтийн санал асуулгаар шийдвэрлэхээр өргөн мэдүүлж болно (72-р зүйл), Ерөнхийлөгч нь төрийн тэргүүн бөгөөд төрийг гадаад улсад төлөөлөх (66.1-р зүйл), Үндсэн хуулийн хараат бус байдал, нутаг дэвсгэрийн бүрэн бүтэн байдал, залгамж чанарыг хамгаалах (66.2-р зүйл), эх орноо энх тайвнаар нэгтгэх ажлыг чин сэтгэлээсээ хэрэгжүүлэх, олон улсын гэрээг соёрхон батлах, дипломат төлөөлөгчдийн итгэмжлэх жуух бичгийг хүлээн авах, итгэмжлэх (73-р зүйл); дайн зарлах, энх тайвныг тогтоох, Зэвсэгт хүчний ерөнхий командлагч байх (74-р зүйл), Зэвсэгт хүчний зохион байгуулалтыг тогтоох, төрийн зөвлөлийн гишүүн байх зэрэг бүрэн эрхтэй (88.3-р зүйл).

Гадаад бодлогын асуудлаар БНСУ-ын Ерөнхийлөгчөөс гадна Үндэсний Ассамблей нь дайн зарлах, зэвсэгт хүчнийг гадаад улс руу илгээх, харийнхны хүчийг БНСУ-ын нутаг дэвсгэр дээр байршуулахыг зөвшөөрөх эрхийг эдэлдэг. Ассамблей нь харилцан туслалцаа үзүүлэх, аюулгүй байдлын талаархи гэрээ, хэлэлцээрийг соёрхон батлах, олон улсын байгууллагуудтай гэрээ байгуулах, энх тайван, найрамдал, худалдаа, навигацийн асуудал, энхийн гэрээ, төрөөс ард иргэддээ эдийн засаг, санхүүгийн дэмжлэг үзүүлэх асуудлаар шийдвэр гаргах гэх мэт бүрэн эрхийг эдэлдэг (60-р зүйл) гэх мэт.

¹² Namkoong, Keun, Kyung-ho Cho, and Sangmook Kim, eds. *Public administration and policy in Korea: its evolution and challenges*. Vol. 25. Taylor & Francis, 2017

¹³ Kwak, Jun-Hyeok, and Leigh Jenco, eds. *Republicanism in Northeast Asia*. Routledge, 2014.

БНСУ дахь ерөнхийлөгчийн засаглал нь гадаад бодлогын шийдвэр гаргах гол хүчин зүйл болдог. Ийм учраас БНСУ нь олон улсад бүх нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн зарчим, хэм хэмжээг даган биелүүлдэг олон улсын хамтын нийгэмлэгийн гишүүн юм. Гадаад бодлоготой холбоотой шийдвэрийг гаргахдаа иргэдийн (жишээ нь бүх нийтийн санал асуулга явуулах) болон бусад засаг захиргааны нэгжүүдийн байр суурийг харгалзан үзсэний үндсэн дээр гаргадаг нь тухайн улсын нэг онцлог юм.

Гадаад бодлогын шийдвэрт нөлөөлдөг өөр нэг хүчин зүйл бол БНСУ-ын эдийн засгийн хөгжил юм. Эдийн засгийн хөгжил нь өндөр хөгжилтэй орнуудын адил гадаад бодлогынх нь гол үндэс нь болдог.

Монгол Улс, БНСУ-ын гадаад бодлогын шийдвэр гаргалтын харьцуулалт

Монгол Улс, БНСУ-ын Үндсэн хуулиудыг харьцуулж үзвэл засаглалын хэлбэр, түүний дотор гадаад бодлогод шийдвэр гаргалттай холбоотой ялгаа байгаа нь харагдана.

Эдгээр ялгааг Хавсралт 1-ээс харна уу.

Монгол Улс, БНСУ-ын төрийн тогтолцоо

Бүгд Найрамдах Солонгос Улс бол ерөнхийлөгчийн засаглалтай ардчилсан улс юм. Ерөнхийлөгчийн засаглал бол засгийн газрын тэргүүн хууль тогтоох салбараас тусдаа гүйцэтгэх засаглалыг удирддаг ардчилсан, бүгд найрамдах засаглал юм.

БНСУ-д гүйцэтгэх засаглал нь сонгогдож, хууль тогтоох байгууллагын өмнө хариуцлага хүлээдэггүй тул түүнийг огцруулах асуудал түвэгтэй байдаг. Энэ тохиолдолд импичментээр огцруулах нь олонтоо.

Ерөнхийлөгчийн засаглал нь засгийн газрын тэргүүн сонгогдсон хууль тогтоох байгууллагын итгэлийг олж засгийн эрхэнд гарч ирдэг парламентын засаглалтай ихэвчлэн зөрчилддөг.

Монгол Улс болон БНСУ-ын ерөнхийлөгчийн эрх мэдлийг гадаад бодлогын салбарын зарим харьцуулалтаас үзвэл:

- *Шууд сонгууль* - Солонгосын ерөнхийлөгчийг ард түмэн шууд сонгодог. Энэ нь шууд бусаар сонгууль явуулах аргаас илүүтэйгээр Ерөнхийлөгчийн эрх

мэдлийг хууль ёсны болгодог. Гэсэн хэдий ч энэ нь ерөнхийлөгчийн засаглалтай улсад байх ёстой зайлшгүй шинж биш юм. Зарим улсад ерөнхийлөгчийг шууд бусаар сонгодог практик байдаг (жишээ нь 2019 оны Үндсэн Хуулиар Куба Улсын Ерөнхийлөгчийг Үндэсний Ассамблей буюу Парламент нь сонгож байхаар зохицуулжээ¹⁴). Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийг мөн ард иргэдээс шууд сонгодог боловч Үндсэн хуулиар Ерөнхийлөгчийн бүрэн эрхэд ихээхэн хязгаарлалт тавьдаг. Тэр утгаараа Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн бүрэн эрх бэлгэдлийн шинжтэй байдаг. Ийм төрлийн хязгаарлалт нь хагас зуун жилийн турш нэг хүн улс, үндэстнийг захирч байсан социализмын үеийн практиктай холбоотой байж мэднэ^{15*}. Нэг хүний засаглалаас зайлсхийхийн тулд парламентын бүгд найрамдах улсын хөгжил дэвшлийн замналыг сонгосон гэж хэлж болх юм.

- *Эрх мэдлийн хуваарилалт* - Солонгосын Үндсэн хуулиар ерөнхийлөгч болон хууль тогтоох байгууллага нь зэрэгцсэн бүтэцтэй юм. Энэхүү бүтэц нь эрх мэдлээ урвуулан ашиглахаас урьдчилан сэргийлэх, нэг нь нөгөөгөө хянах, шалгах боломжийг олгодог бий болгосон. Монгол Улсын хувьд гадаад бодлогыг тодорхойлох, шийдвэр гаргаж, хэрэгжүүлэх бүрэн эрхийг УИХ, Ерөнхийлөгч, Засгийн газар эдэлдэг. Монголын тогтолцоонд Ерөнхийлөгч, Засгийн газрын аль аль нь УИХ-ын өмнө хариуцлага хүлээдэг.

- *Хурд ба шийдэмгий байдал* - Солонгосын Ерөнхийлөгч аливаа өөрчлөлтийн талаар түргэн хугацаанд шийдвэр гаргах боломжтой байдаг. Тухайлбал, ерөнхийлөгч Мүн Жэ Инийн Ковид-19 цар тахлын үеэр гаргасан шийдвэрүүд нь бага хугацаанд, түргэн шуурхай, шийдэмгий байдлаар гарсан гэж үзэж болно. Гэсэн хэдий ч зарим тохиолдолд эрх мэдлийн хуваарилалт нь тогтолцоог улам бүр удаашруулах магадлалтай байдаг. Монгол улсын хувьд гадаад бодлогын асуудлаар аливаа шийдвэр гаргалт нь цаг хугацаа шаардсан, урт хугацаанд үргэлжлэх яриа, сонголт, хэлэлцүүлэг зэргийг шаарддаг. Ковид-19-тэй ижил тохиолдолд Ерөнхийлөгч Засгийн газар одоогийн төсвөө тодотгож, бүсээ чангалах бодлого баримтлах ёстой гэж үзсэн боловч Засгийн газар ийм тодотгол хийх шаардлагагүй гэж мэдэгдсэн зэрэг шийдвэр уялдахгүй байх тохиолдлууд гарах эрсдэлтэй юм.

¹⁴ 2019 оны Кубын шинэ Үндсэн хуулийн 740 дүгээр зүйлд Кубын Үндэсний Ассамблей буюу парламент нь Куба улсын Ерөнхийлөгч, тэргүүн дэд Ерөнхийлөгч, 5 дэд ерөнхийлөгчийг сонгоно гэж заажээ.

^{15*} Тухайлбал, Ю.Цэдэнбал Монгол Улсыг 40 жил удирдсан байдаг.

• *Тогтвортой байдал* – БНСУ-ын Ерөнхийлөгч нь Монгол Улсын Ерөнхий сайдаас илүү тогтвортой ажиллах нөхцлөөр хангагдсан. 2020 онд Монгол Улсын Үндсэн хуульд орсон нэмэлт өөрчлөлтийн дагуу Ерөнхий сайдыг хугацаанаас өмнө огцруулах боломжтой болсон байдаг¹⁶. Энэ нь төрийн бодлогын залгамж чанар, улс төрийн тогтвортой бус байдлыг бий болгох эрсдэлтэй.

Үндсэн хуулийн дагуу Солонгосын Ерөнхийлөгч гадаад бодлоготой холбоотой өргөн хэмжээний эрх мэдэлтэй. Жишээлбэл, Ерөнхийлөгч нь Төрийн тэргүүн бөгөөд гадаад улс орнуудад улсаа төлөөлнө. Ерөнхийлөгч нь Төр, Үндсэн хуулийн хараат бус байдал, нутаг дэвсгэрийн бүрэн бүтэн байдал, залгамж чанарыг хамгаалах үүрэг, хариуцлага хүлээнэ. Ерөнхийлөгч олон улсын гэрээ байгуулж, соёрхон батална; дипломат төлөөлөгчдийн итгэмжлэх жуух бичгийг хүлээн авах, илгэмжлэх; дайн зарлаж, энх тайвныг тогтоох бэрэн эрхтэй. Мөн ерөнхийлөгч нь Зэвсэгт хүчний ерөнхий командлагч байна.

Монгол Улс, БНСУ-ын Үндсэн хуулиуд дахь гадаад бодлогын шийдвэр гаргалттай холбоотой ижил төстэй зохицуулалтууд

Хоёр улсын үндсэн хуулинд хоёр үндэстний түүхэн онцлог шинжтэй холбоотой онцлог заалтууд байдаг. Тухайлбал, БНСУ-ын шинээр сонгогдсон Ерөнхийлөгч Солонгосын хойгийг энхийн замаар нэгтгэхийг илэрхийлэх, “эх орноо энх тайвнаар нэгтгэхийг эрмэлзэх” үүргийг хүлээсэн байна. Солонгос улсыг нэгтгэх бодлого нь тус улсын Үндсэн хуулинд “БНСУ нэгдэхийг эрмэлзэж, эрх чөлөө, ардчиллын зарчимд үндэслэн энхийн замаар нэгдэх бодлого боловсруулж хэрэгжүүлнэ”¹⁷ зэргээр тусгалаа олсон.

Геополитикийн нөхцөл байдлаас үл хамааран хоёр улсын үндсэн хуулиудад гадаад бодлогыг хэрэгжүүлэх асуудлаар ижил төстэй зохицуулалт байгааг харж болно. Ялангуяа, энэ нь олон улсын эрх зүйд илүүтэйгээр хамаарах юм. Монгол улсын үндсэн хуулинд: “Монгол Улс олон улсын эрх зүйн нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн хэм хэмжээ, зарчмыг баримталж энхийг эрхэмлэсэн гадаад бодлого явуулна”¹⁸ гэж заасан абйдаг бол БНСУ-ын Үндсэн хуулинд “Бүгд Найрамдах Солонгос Улс олон улсын энх тайвныг хадгалахын төлөө хичээн чармайж,

¹⁶ 1992 оны Монгол Улсын Үндсэн хуулийн 40 гаруй хувийг 2020 онд өөрчилсөн байдаг ч гадаад бодлогын асуудал үүнд хөндөгдөөгүй хэвээр үлдсэн.

¹⁷ Constitution of the Republic of Korea (1987) Art.4

¹⁸ Монгол Улсын Үндсэн хууль (1992) 10.1-р зүйл

түрэмгийллийн дайнаас татгалзана¹⁹”.Үндсэн хууль болон олон улсын нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн дүрэм журмын дагуу зохих ёсоор байгуулагдаж, тунхагласан гэрээнүүд нь БНСУ-ын дотоодын хууль тогтоомжийн нэгэн адил хүчин төгөлдөр байна”.

БНСУ-ын Үндсэн хуулинд шийдвэр гаргахдаа цэргийн эрх мэдлийг хязгаарлах, харин Монгол Улсын Үндсэн хуулинд Ерөнхийлөгчийн бүрэн эрхийг хязгаарласан шинжтэй зохицуулалт байгаа нь монгол улсад үйлчилж байсан коммунист үзэл санааны үлдэц юм.

1915 оны Монгол Улсын тухай гурван талт Хиагтын гэрээ, 1924 оны Орос-Хятадын найрамдлын гэрээнд Монгол Улсыг гадаад гүрний нэг хэсэг хэмээн хүчээр хуульчилж байсныг иш үндэс болгон “Монгол Улс олон улсын гэрээ, Үндсэн хуультай нь үл нийцэх бусад баримт бичгийг дагаж мөрдөж болохгүй” гэх мэтчилэн Монгол Улсын Үндсэн хуулийн заалт байдаг. Монгол Улс 1911 онд Манжийн эзэнт гүрнээс хараат бус байдлаа тунхаглаж, 10 жилийн дараа 1921 онд дахин тусгаар тогтнолоо олсон байдаг.

Дүгнэлт

Солонгос улсын хувьд Ерөнхий сайд хууль тогтоох байгууллагад бус Ерөнхийлөгчид ажлаа тайлагнадаг. Харин ерөнхийлөгч нь Монгол Улсын Ерөнхийлөгчөөс ялгаатай нь гадаад бодлогын асуудлаар олон зөвлөх зөвлөл (Ахмад төрийн түшмэдийн, эдийн засгийн зөвлөл, нэгдэх асуудлаарх гэх мэт) байгаа нь олон давуу талтай байна. Ерөнхийлөгч дангаар дур мэдэн шийдвэр гаргах боломжгүй ба ерөнхийлөгчид зөвлөх үүрэгтэй мэргэжлийн, туршлагатай түшмэдээс бүрдсэн зөвлөлүүд ажиллаж байдаг байна.

Монгол Улсад 1992 оны Үндсэн хуулиар гадаадын цэргийн хүчийг нутаг дэвсгэртээ байрлуулахыг хориглосон бол БНСУ нь АНУ-тай цэргийн эвслийн гишүүн бөгөөд өөрийн нутаг дэвсгэр дээр гадаадын цэргийн баазтай байж болохыг хуульчилсан. Үндсэн хуулийн энэхүү заалт нь холбогдох үндэстнүүдийн гадаад бодлогыг магадгүй хязгаарлаж болох талтай юм.

БНСУ-ын хувьд Ерөнхийлөгч нь гадаад бодлогын шийдвэр гаргалтанд гол үүрэг гүйцэтгэгч байдаг бол Монгол Улсын хувьд Үндсэн хуулийн дагуу УИХ гол

¹⁹ Constitution of the Republic of Korea (1987) Art.5.1

тоглогч болж байна. Хоёр улсын Үндсэн хуулиуд түүх, геополитик, амьдарлын хэв маяг зэргээс хамааран өөр өөрийн гэсэн онцлогтой байна.

Хавсралт 1. Монгол Улс, БНСУ-ын Үндсэн хуулиуд дахь гадаад бодлоготой холбоотой зохицуулалтын харьцуулалт

	Монгол Улсын 1992 оны Үндсэн хууль	БНСУ-ын 1987 оны Үндсэн хууль
Ерөнхий зарчим, зорилго	<p>10-р зүйл</p> <p>1. Монгол Улс олон улсын эрх зүйн нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн хэм хэмжээ, зарчмыг баримталж энхийг эрхэмлэсэн гадаад бодлого явуулна.</p> <p>2. Монгол Улс олон улсын гэрээгээр хүлээсэн үүргээ шударгаар сахин биелүүлнэ.</p> <p>3. Монгол Улсын олон улсын гэрээ нь соёрхон баталсан буюу нэгдэн орсон тухай хууль хүчин төгөлдөр болмогц дотоодын хууль тогтоомжийн нэгэн адил үйлчилнэ.</p> <p>4. Монгол Улс Үндсэн хуульдаа харшилсан олон улсын гэрээ, бусад баримт бичгийг дагаж мөрдөхгүй.</p> <p>11-р зүйл</p> <p>1. Эх орныхоо тусгаар тогтнолыг батлан хамгаалж, үндэсний аюулгүй байдал, нийгмийн дэг журмыг хангах нь төрийн үүрэг мөн.</p> <p>2. Монгол Улс өөрийгөө хамгаалах зэвсэгт хүчинтэй байна. Зэвсэгт хүчний бүтэц, зохион байгуулалт, түүнд алба хаах журмыг хуулиар тогтооно.</p>	<p>4-р зүйл</p> <p>Бүгд Найрамдах Солонгос Улс нэгдэхийг эрэлхийлж, эрх чөлөө, ардчиллын зарчимд тулгуурлан энхийн замаар нэгдэх бодлого боловсруулж хэрэгжүүлнэ.</p> <p>5. 1 Бүгд Найрамдах Солонгос Улс олон улсын энх тайвныг хадгалахын төлөө хичээн чармайж, бүх түрэмгийлэлтэй дайнаас татгалзах болно.</p> <p>(2) Зэвсэгт хүчинд үндэсний аюулгүй байдал, газар нутгаа хамгаалах ариун үүрэг даалгавар өгч, улс төрийн төвийг сахисан байдлыг хадгална.</p> <p>6.1 Үндсэн хууль болон олон улсын нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн дүрмийн дагуу зохих ёсоор байгуулагдаж, тунхагласан гэрээнүүд нь БНСУ-ыг дотоодын хууль тогтоомжоор зөөлрүүлж байгаатай адил үр нөлөө үзүүлнэ.</p> <p>6.2 Гадаадын иргэдийн статусыг олон улсын хууль, гэрээнд заасны дагуу баталгаажуулна.</p>
	<p>25-р зүйл</p> <p>УИХ</p> <p>1. Улсын Их Хурал төрийн дотоод, гадаад бодлогын аль ч асуудлыг санаачлан хэлэлцэж болох бөгөөд дараахь асуудлыг өөрийн</p>	<p>60-р зүйл</p> <p>Үндэсний Ассамблей</p> <p>(1) Үндэсний Ассамблей нь харилцан туслалцаа үзүүлэх эсвэл харилцан аюулгүй байдлын талаархи гэрээг байгуулах, соёрхон батлахыг</p>

<p>Парламентын бүрэн эрх</p>	<p>онцгой бүрэн эрхэд хадгалж шийдвэрлэнэ:</p> <p>1/хууль батлах, нэмэлт, өөрчлөлт оруулах;</p> <p>2/төрийн дотоод, гадаад бодлогын үндсийг тодорхойлох;</p> <p>15/Засгийн газрын өргөн мэдүүлснээр Монгол Улсын олон улсын гэрээг соёрхон батлах, цуцлах, гадаад улстай дипломат харилцаа тогтоох, цуцлах;</p> <p>17/Монгол Улсын тусгаар тогтнол, бүрэн эрхт байдалд бусад улсаас аюул занал учруулж, зэвсэглэн халдвал дайн бүхий байдал зарлах, цуцлах;</p> <p>18/энэ зүйлийн 2, 3 дахь хэсэгт заасан онцгой нөхцөлд улсын нийт нутаг дэвсгэрт буюу зарим хэсэгт нь онц болон дайны байдал зарлах, эсхүл энэ тухай гаргасан Ерөнхийлөгчийн зарлигийг батлах, хүчингүй болгох.</p>	<p>зөвшөөрөх эрхтэй; олон улсын чухал байгууллагуудтай холбоотой гэрээ; найрамдал, худалдаа, навигацийн гэрээ; бүрэн эрхт байдлыг хязгаарлахтай холбогдсон гэрээ; энхийн гэрээ зэргийг байгуулах;</p> <p>2) Үндэсний Ассамблей нь дайн зарлах, зэвсэгт хүчнийг гадаад улс руу илгээх, харийнхны хүчийг БНСУ-ын нутаг дэвсгэрт байрлуулахыг зөвшөөрөх эрхтэй.</p>
<p>Ерөнхийлөгчийн бүрэн эрх</p>	<p>30-р зүйл Ерөнхийлөгч</p> <p>1.Монгол Улсын Ерөнхийлөгч бол төрийн тэргүүн, Монголын ард түмний эв нэгдлийг илэрхийлэгч мөн.</p> <p>33-р зүйл</p> <p>1.Ерөнхийлөгч дараахь үндсэн бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ:</p> <p>4/гадаад харилцаанд улсаа бүрэн эрхтэй төлөөлж, Улсын Их Хуралтай зөвшилцөн Монгол Улсын нэрийн өмнөөс олон улсын гэрээ байгуулах;</p> <p>5/Монгол Улсаас гадаад улсад суух бүрэн эрхт төлөөлөгчийн газрын тэргүүнийг Улсын Их Хуралтай зөвшилцөн</p>	<p>66-р зүйл Ерөнхийлөгч</p> <p>(1) Ерөнхийлөгч нь Төрийн тэргүүн бөгөөд гадаад улсуудтай харилцахдаа улсаа төлөөлнө.</p> <p>(2) Ерөнхийлөгч нь Үндсэн хуулийн хараат бус байдал, нутаг дэвсгэрийн бүрэн бүтэн байдал, залгамж чанарыг хамгаалах тал дээр үүрэг, хариуцлага хүлээнэ.</p> <p>(3) Ерөнхийлөгч нь эх орноо энх тайвнаар нэгтгэх асуудлаар чин сэтгэлээсээ хандах үүрэгтэй.</p> <p>(3) Гүйцэтгэх эрх мэдлийг Ерөнхийлөгч тэргүүтэй Гүйцэтгэх засаглал хариуцна.</p> <p>67-р зүйл</p> <p>(1) Ерөнхийлөгчийг бүх нийтийн, тэгш, шууд сонгуулиар сонгох ба ард</p>

	<p>томилох буюу эгүүлэн татах;</p> <p>6/Монгол Улсад суух гадаад улсын бүрэн эрхт төлөөлөгчийн газрын тэргүүний итгэмжлэх, эгүүлэн татах жуух бичгийг хүлээн авах;</p> <p>9/Монгол Улсын харьяат болох, харьяатаас гарах, тус улсад орогнох эрх олгох асуудлыг шийдвэрлэх;</p> <p>10/Монгол Улсын үндэсний аюулгүй байдлын зөвлөлийг тэргүүлэх;</p> <p>11/бүх нийтийн буюу хэсэгчилсэн цэргийн дайчилгаа зарлах;</p> <p>12/Үндсэн хуулийн хорин тавдугаар зүйлийн 2, 3 дахь хэсэгт заасан онцгой нөхцөл бий болбол Улсын Их Хурлын чуулганы чөлөө цагт, хойшлуулшгүй тохиолдолд улсын нийт нутаг дэвсгэрт буюу зарим хэсэгт нь онц болон дайны байдал зарлах, түүнчлэн цэрэг хөдөлгөх захирамж өгөх. Онц байдал, дайны байдал зарласан Ерөнхийлөгчийн зарлигийг Улсын Их Хурал уул зарлиг гарснаас хойш долоо хоногийн дотор хэлэлцэж батлах буюу хүчингүй болгоно. Хэрэв Улсын Их Хурал шийдвэр гаргаагүй бол уул зарлиг хүчингүй болно.</p> <p>2.Ерөнхийлөгч Монгол Улсын зэвсэгт хүчний ерөнхий командлагч байна.</p> <p>1.Ерөнхийлөгч Улсын Их Хуралд ажлаа хариуцна.</p>	<p>түмнээс нууцаар санал хураалт явуулна.</p> <p>72-р зүйл. Ерөнхийлөгч шаардлагатай гэж үзвэл дипломат ажиллагаа, үндэсний батлан хамгаалах, нэгдэх болон үндэсний хувь заяатай холбоотой бусад бодлогыг үндэсний санал асуулгад өргөн мэдүүлж болно.</p> <p>73-р зүйл. Ерөнхийлөгч олон улсын гэрээ байгуулж, соёрхон батална; дипломат төлөөлөгчдийг итгэмжлэх, хүлээн авах, илгээх; дайн зарлаж, энх тайвныг тогтооно.</p> <p>74-р зүйл (1) Ерөнхийлөгч нь Үндсэн хууль, хуульд заасан нөхцлөөр Зэвсэгт хүчний ерөнхий командлагч байна.</p>
	<p>33-р зүйл Үндэсний аюулгүй байдлын зөвлөл 1.10Монгол Улсын үндэсний аюулгүй</p>	<p>91-р зүйл Үндэсний аюулгүй байдлын зөвлөл (1) Зөвлөл нь үндэсний аюулгүй байдал,</p>

<p>Үндэсний аюулгүйн байдлын Зөвлөл</p>	<p>байдлын зөвлөлийг тэргүүлэх;</p>	<p>гадаад, дотоод болон цэргийн бодлогыг боловсруулахдаа Төрийн зөвлөлөөр хэлэлцүүлэхээс өмнө Ерөнхийлөгчид зөвлөгөө өгөх зорилгоор Үндэсний аюулгүй байдлын зөвлөлийг байгуулна. (2) Үндэсний аюулгүй байдлын зөвлөлийн хуралдааныг Ерөнхийлөгч даргална.</p>
<p>Засгийн газрын бүрэн эрх</p>	<p>38-р зүйл Засгийн газар 8) төрийн гадаад бодлогыг хэрэгжүүлэх</p>	<p>89-р зүйл Төрийн зөвлөл 2. Дайн зарлах, энх тайван тогтоох болон гадаад бодлогын бусад чухал асуудлууд;</p>
<p>Ардчилсан, тайван замаар нэгдэх зөвлөл / Advisory Council on Democratic and Peaceful Unification</p>	<p>Монголд ийм зөвлөл байхгүй</p>	<p>92-р зүйл (1) Энхийн замаар нэгдэх бодлого боловсруулах талаар Ерөнхийлөгчид зөвлөгөө өгөх зорилгоор Ардчилсан, тайван замаар нэгдэх зөвлөл байгуулж болно.</p>
<p>Ахмад төрийн түшээдийн зөвлөл /Advisory Council of Elder Statesmen</p>	<p>Монголд ийм зөвлөл байхгүй</p>	<p>90-р зүйл Ахмад төрийн түшмэдээс бүрдсэн Ахмад төрийн түшээдийн зөвлөлийг байгуулж, төрийн чухал асуудлаар Ерөнхийлөгчид зөвлөгөө өгөх зорилгоор байгуулж болно. • Төрийн эрхийг хамгийн сүүлд барьж байсан ерөнхийлөгч нь Ахмад төрийн түшмэдийн зөвлөлийн дарга байна: Хэрэв байхгүй байгаа бол одоо байгаа Ерөнхийлөгч даргыг томилно.</p>
<p>Үндэсний эдийн засгийн зөвлөл/National Economic Advisory Council</p>	<p>Монголд ийм зөвлөл байхгүй</p>	<p>93-р зүйл. Үндэсний эдийн засгийг хөгжүүлэх чухал бодлого боловсруулах талаар Ерөнхийлөгчид зөвлөгөө өгөх Үндэсний эдийн засгийн зөвлөлийг байгуулж болно.</p>

Ном Зүй

Mongolia in the Twentieth Century: Landlocked Cosmopolitan. Edited by Stephen Kotkin and Bruce A. Elleman. New York, 1999.

Namkoong, Keun, Kyung-ho Cho, and Sangmook Kim, eds. Public administration and policy in Korea: its evolution and challenges. Vol. 25. Taylor & Francis, 2017.

Kwak, Jun-Hyeok, and Leigh Jenco, eds. Republicanism in Northeast Asia. Routledge, 2014.

Тумурчулуун Г. “Процесс принятия внешнеполитических решений в малых государствах: на примере Монголии” (1999) г. Москва.

Hermanns, Heike. "National role conceptions in the 'Global Korea' foreign policy strategy." The Korean Journal of International Studies 11, no. 1 (2013); Retrieved from <http://www.kjis.org/journal/view.html?uid=6&vmd=Full&>

Legislation

Монгол Улсын Үндсэн хууль (1992)

БНСУ-ын Үндсэн хууль (1987); retrieved from <http://constitutionnet.org/country/republic-korea>.

Үндэсний Аюулгүй байдлын Зөвлөлийн тухай (1992)

Хиагтын 3 улсын гэрээ (1915)

МУ-ын гадаад бодлогын үзэл баримтлал (2011)

Цахим эх сурвалж:

https://www.unikorea.go.kr/eng_unikorea/

<https://www.mois.go.kr/eng/a01/engMain.do 2>.

http://overseas.mofa.go.kr/mn-mn/brd/m_297/view.do?seq=761265